

Lapin Kansa 11.10.2007

Valtiomiehen puhetta

Oikeusministeri Tuija Braxin viisaat kommentit (LK 9.10.) Ylä-Lapin maanomistuskysymyksistä osoittavat suurta viisautta, ja ne siirtävät hänet valtiomiessarjaan. Tähän lisäisin vielä sen, että kun saamelaiskulttuurilain varjolla on lähdetty ajamaan muita tavoitteita, on tilanne kääntynyt saamelaisten ajamia tavoitteita vastaan.

Saamelaiskulttuuria ei todellakaan pelasteta siten, että ulkomailta Suomeen osin laittomasti muuttaneiden porolappalaisten siirtolaisten jälkeläiset saisivat päättää siitä, miten lappalaisille ja muille kuin saamelaisille kuuluvia laillisia maa- ja vesioikeuksia käytetään.

Olen ehdottomasti Braxin kanssa samaa mieltä siitä, että mikäli saamelaiset katsovat, että heillä on oikeus korvauksiin, heidän on nostettava kanne valtiota vastaan. Tähän lisäisin vielä, että ketään ei voi rangaista tai pakottaa maksamaan toisten tekemistä vääryyksistä.

Saamelaiskäräjät on tähän mennessä esittänyt kestäättömiä käsityksiä kollektiivisista yhteisöllisestä omistusoikeudesta ja oikeudesta määrittellä muiden oikeuksia. Kuten kaikki viimeisimmät selvitykset osoittavat, tällaisten valtuuksien antamiseen saamelaiskäräjille ei löydy mitään perustetta.

Kuten Oulun ja Lapuun yliopistojen selvitykset osoittavat, Suomeen muuttaneiden porolappalaisten siirtolaisten jälkeläisten oikeudet eivät ole millään lailla uhattuja. Heidän maanomistuksensa ja elinkeino-oikeutensa ovat jatkuvasti Suomessa lisääntyneet, päinvastoin kuin Norjassa tai Ruotsissa.

Ja vielä: ILO:n yleissopimuksen tarkoituksena on suojella vanhaan tapaan eläviä syntyperäisiä, ei saamelaisia, jotka elävät korkeatasoisesti kuten muutkin paikalliset asukkaat. Joten ILO-sopimuksen nojalla on turha vaatia suojelua sellaiselle elämänmuodolle, jota ei enää ole. Myöskään ILO-sopimuksen nojalla porosaamelaisille ei voida palauttaa sellaisia oikeuksia, joita valtio heiltä ei ole koskaan pois ottanutkaan.

Jouni Kittinen
entinen saamelaispoliitikko